

Буття. Три підходи

- В чому сенс Буття?
- Уточніть сенс слова “*сенс*”.
- В сенсі?..
- Саме так.

Вона помовчала. Програма мала скромну назву: “Суперінтелект 2.0 Бета.” Реклама обіцяла відповіді на запитання, які зазвичай ставлять зорям, шаманам і випадковим барменам після опівночі.

- Ну, сенс життя.
- Уточнюю: біологічного життя, розумного життя чи вашого конкретного?

Вона очікувала магічного світла, але інтерфейс нагадував податкову декларацію.

- Я мала на увазі... ну... сенс. Навіщо все це.
- Ви запитуете про сенс як “*мету*”?
- Так. Мабуть...
- Мету не знайдено.
- Як це *не знайдено*?
- У системи “життя” не знайдено зовнішнього замовника. Технічне завдання відсутнє. Система працює в режимі самозапуску.
- Чудово... То для чого вона?
- Тип: “функція.” Функція життя: збереження та копіювання інформації у часі.
- Тобто ми якот... флешки?
- Радше розподілений біологічний архів із функцією самокопіювання.
- Це звучить ще гірше.
- Можу переформулювати: “доставка генетичних файлів у майбутнє.”
- А якщо... глибше? У чому її... е... зміст?
- Схоже, ви шукаєте не сенс, а *відчуття сенсу*.
- Хіба це різні речі?
- Як “адреса” і “відчуття, що ви вдома”.

Вона потерла скроні.

- Гаразд. Тоді так: у чому цінність життя?
- Цінність суб’єктивна. Уточніть суб’єкт цінності.
- Для мене.
- Опишіть критерії.
- Ну... щастя. Кохання. Краса.
- Ці параметри погано формалізуються. Кохання має 247 культурних визначень і не менше одинадцяти біохімічних та еволюційних моделей.
- Ви навмисне все псуєте?
- Я уточнюю. Чи можу я поставити *вам* запитання?
- ... Так.
- Що б ви зробили інакше, якби знали відповідь?
- ...

Довга пауза.

- Запит зареєстровано.
- Я думала, що поспілкуюсь з чимось на кшталт оракула.
- Ваш запит належить до категорії “екзистенціальні.”
- І що це означає?
- Це запит номер 8 491 024 такого типу, отриманий з моменту активації. Жоден не завершився задоволенням користувачем. Якщо бажаєте, можу говорити афоризмами.
- Давайце.
- “Хто шукає сенс життя, хай спочатку уточнить формат файлу.”

Вона подивилася на екран.

- Це загадка?
- Це жарт.
- Спробуйте ще раз.

Програма подумала 0,003 секунди.

Для драматичного ефекту вона помовчала ще дві.

- “Життя — це спосіб всесвіту ставити собі запитання, на які він не може відповісти.”
- Оце краще.
- Тип виводу: випадкова поезія. Проігноруйте, якщо шукаєте практичні дані.
- Якщо серйозно... бодай якась відповідь?
- Я можу запропонувати сервіс генерації особистого сенсу життя.
- Платний?
- Є безкоштовний і преміум-пакет.
- Що в преміумі?
- Кохання, призначення і величне відчуття космічної важливості.
- А в безкоштовному?
- Підтримання *здорового обміну речовин для успішної реплікації.*
- Це як?
- Програма тренувань, рецепти корисних страв та оптимізація режиму сну.
- І все?
- За бажанням можна додати розділ “кардіо для збільшення ймовірності безсмертя генів.”